

Goede verzekerde dementiezorg in IO punten

alzheimer
nederland

Focusbrief dementie 2019 voor zorgverzekeraars

Alzheimer Nederland heeft IO punten voor mensen met dementie en hun naasten geformuleerd bij dementie thuis. Basis voor goede dementiezorg is de Zorgstandaard dementie (2013).

1. Tijdige signalering, verwijzing en diagnostiek

40% van de mensen met dementie heeft geen diagnose. Het duurt gemiddeld 14 maanden voordat de diagnose gesteld is. Dit betekent dat in het voortraject extra prikkels dienen te zijn voor tijdige screening bij niet-pluis gevoel door huisartsen en eerste lijn.

Stimuleer en beloon naleving van de NHG-Standaard dementie en de module kwetsbare ouderen bij de diagnostiek. Stimuleer consultatie/deskundigheidsbevordering met geheugenpoliklinieken en multidisciplinaire teams en inzet van specialist ouderengeneeskunde in de eerste lijn.

2. Iedereen krijgt vanaf diagnostisch traject direct casemanagement dementie aangeboden

Deze ondersteuning draagt bij aan langer thuis wonen en voorkomt dat mensen met dementie onnodig met hun klachten blijven lopen of naar andere specialisten gaan.

Stimuleer dat vanuit het dementienetwerk een verwijfsroute naar casemanagement dementie is. *Zorgverzekeraars nemen in de contracten op dat zorgaanbieders werken conform de regeling verplichte publicatie wachttijden en wachtlijst casemanagement dementie (NZA, inwerkingtreding juli 2018).*

3. Zorgverzekeraars kopen hoogwaardig casemanagement dementie in

Een vaste functionaris biedt casemanagement dementie tot verhuizing naar het verpleeghuis of overlijden (continuïteit). Deze werkt minimaal 24 uur per week als casemanager dementie (dementieverpleegkundige, dementieconsulent). De functionaris is HBO+ opgeleid en heeft dementiescholing (deskundigheid). De functionaris is onafhankelijk (keuzevrijheid voor patiënt).

Zorgverzekeraars zien er op toe dat casemanagement dementie wordt uitgevoerd volgens beperkt aantal vastgestelde modellen vanuit de landelijk Actieplan Casemanagement dementie (begin 2018).

4. De verwachtingen over casemanagement dementie zijn helder bij de verzekerde

Uit de Dementiemonitor mantelzorg blijkt dat slechts 45% van de mantelzorgers weten dat zij recht hebben op casemanagement dementie vanuit de zorgverzekeringswet (Nivel, Alzheimer Nederland, 2016).

Gezamenlijke afspraken tussen aanbieders over inhoud van casemanagement dementie helpen ook in eenduidige verwachtingen van verzekerden.

Zorgverzekeraars informeren hun verzekerden adequaat over het recht op casemanagement dementie als onderdeel van de basisverzekering en stellen deze eis ook aan de aanbieders van casemanagement dementie binnen het dementienetwerk.

5. Mantelzorgondersteuning

Uit de dementiemonitor mantelzorg blijkt dat 54% van de mantelzorgers bij dementie tamelijk belast tot overbelast is (Nivel, Alzheimer Nederland, 2016). In 2013 was nog 1 op de 10 zwaar belast tot overbelast, in 2016 is dit opgelopen tot 1 op de 6. Het bespreekbaar maken van overbelasting door de mantelzorger is lastig vanwege loyaliteit en schuldgevoelens. Uitval van mantelzorgers kan leiden tot onnodige verschuiving van extramurale naar intramurale zorg.

Zorgverzekeraars dienen in hun vergoedingen en services extra diensten op te nemen voor ondersteuning van de mantelzorger.

6. Goede sociale kaart

De lokale ondersteuning en zorg dient in het dementienetwerk op elkaar afgestemd te zijn. Hierdoor krijgt de persoon met dementie, na het stellen van de diagnose, een concreet aanbod. Alzheimer Nederland weet uit onderzoek dat mantelzorgers niet snel om hulp vragen. *Zorgverzekeraars zien er op toe dat vanuit dementienetwerken duidelijke en volledige informatie beschikbaar is over hulp en ondersteuning in de regio. Verwijs naar Zorgkaart.nl voor het delen van ervaringen en waarden van de zorg.*

7. Meerjarenplan dementienetwerken en formele rol Alzheimer Nederland

Een regionale overstijgende aanpak op dementiezorg biedt veel voordelen. De regionale afdeling van Alzheimer Nederland geeft daarin gevraagd en ongevraagd advies.

Zorgverzekeraars stellen minimale normen op voor dementienetwerken. Maak de beleidsregel Ketenzorg dementie mogelijk. Vereis dat Alzheimer Nederland zitting heeft in de regionale stuurgroepen van de 65 dementienetwerken en meebeslist (in de rol van onafhankelijk en buitengewoon lid). Garandeer dat de netwerken de uitkomsten van de dementiemonitor mantelzorg als uitgangspunt nemen voor de jaar- en meerjarenplannen.

8. Casemanagement dementie bij Wlz thuis

Casemanagement dementie is door de zorgval niet altijd beschikbaar bij het volledig pakket thuis (VPT) en het modulair pakket. Doordat cliënten overgaan vanuit Wmo/Zvw ontstaan veranderingen in continuïteit van de zorgverlener, de uren zorgverlening en eigen bijdrage. Het Wlz- budget voor mensen met dementie in de thuissituatie is ontoereikend.

Alzheimer Nederland gaat ervan uit dat zorgverzekeraars en zorgkantoren deze ongewenste prikkel met steun van de overheid repareren.

9. Palliatieve zorg

Zingeving en regie op het leven zijn belangrijke waarden. Het gesprek over het naderend levenseinde in de eerstelijns wordt nog amper gevoerd door artsen. Dit bleek uit het euthanasiedebat in de Tweede Kamer (oktober, 2017) maar ook uit een peiling onder het Alzheimerpanel, panel van mantelzorgers (Alzheimer Nederland, 2017).

Informeer verzekerden over de mogelijkheden van palliatieve zorg en met wie zij daarover het gesprek kunnen aangaan. Stimuleer behandelaren het gesprek hierover aan te gaan.

10. Overdracht

Bij overdracht van thuis naar ziekenhuis, tijdelijk verblijf en permanente opname wordt informatie, kennis en ervaring onvoldoende meegenomen. Mensen met dementie en mantelzorgers moeten hun verhaal meerdere keren vertellen.

Stimuleer instellingen en dementienetwerken te komen tot een heldere werkwijze bij overdracht.

Alzheimer Nederland

Postbus 2077

3800 CB Amersfoort

T 033 303 25 47

E info@alzheimer-nederland.nl

I www.alzheimer-nederland.nl

 [@alzheimernl](https://twitter.com/alzheimernl)

 <https://www.facebook.com/AlzheimerNederland/>